

Cauza C-281/22**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

25 aprilie 2022

Instanța de trimitere:

Oberlandesgericht Wien (Austria)

Data deciziei de trimitere:

8 aprilie 2022

Acuzați și reclamânți:

G. K.

B. O. D. GmbH

S. L.

Obiectul procedurii principale

Căi de atac împotriva autorizării judiciare a măsurii percheziției locuințelor și a sediilor reclamânților și a măsurilor asigurătorii efectuate de procurorul european delegat din Austria

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, în special a articolului 31 alineatul (3) primul paragraf și a articolului 32 din Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO); articolul 267 TFUE

Întrebările preliminare

1) Dreptul Uniunii și în special articolul 31 alineatul (3) primul paragraf și articolul 32 din Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 privind punerea în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce

privește instituirea Parchetului European (EPPO) trebuie să fie interpretat în sensul că atunci când, în cadrul investigațiilor transfrontaliere, o măsură care trebuie executată în statul membru al procurorului european delegat asistent necesită o autorizare judiciară, trebuie să se examineze toate elementele materiale, precum posibilitatea unei condamnări penale, suspiciunea de săvârșire a faptei, necesitatea și proporționalitatea măsurii?

2) În cadrul examinării, trebuie să se ia în considerare aspectul dacă admisibilitatea măsurii a fost deja examinată de o instanță în statul membru al procurorului european delegat care instrumentează cazul, potrivit legislației acestui stat membru?

3) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, respectiv al unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, în ce constă control judiciar care trebuie efectuat în statul membru al procurorului european delegat asistent?

Dispozițiile dreptului Uniunii invocate

Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (denumit în continuare „Regulamentul EPPO”), în special articolele 30, 31, 32 și 42 și considerentele (72) și (73)

Dispozițiile naționale invocate

Bundesgesetz zur Durchführung der Europäischen Staatsanwaltschaft (Legea federală privind punerea în aplicare a Parchetului European, denumită în continuare „Legea privind EPPO”), în special articolul 11 alineatul (2)

(österreichische) Strafprozessordnung (Codul austriac de procedură penală, denumit în continuare „StPO”), în special articolele 117, 119 și 120

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii

- 1 Parchetul European, prin intermediul procurorului european delegat în Republica Federală Germania (München), efectuează urmărirea penală – printre alții – a lui G. K., S. L. și B. O. D. GmbH pentru încălcarea articolului 3 alineatul (2) literele (a) și (c) din Directiva 2017/1371, a articolului 370 alineatul (1) punctul 1 și alineatul (2) punctul 3 din Codul fiscal german (deutsche Abgabenordnung) și a articolului 129 din Codul penal german (deutsche Strafgesetzbuch). Acuzații sunt suspectați că au eludat reglementările vamale prin furnizarea de informații false la importul de biomotorină (originară din SUA) în Uniunea Europeană, cauzând astfel o pierdere totală de aproximativ 1 295 000 de euro.
- 2 La 9 noiembrie 2021, în contextul acordării de asistență în această urmărire penală în temeiul articolului 31 din Regulamentul EPPO, procurorul european

delegat din Austria: I. a dispus măsura percheziției sediului și a unităților întreprinderii acuzate B. O. D. GmbH, respectiv ale acuzatului G. K. de la adresa M. (Landesgericht Korneuburg, [Tribunalul Regional din Korneuburg, Austria]), a sediului întreprinderii acuzate B. O. D. GmbH de la adresa K. (Landesgericht Krems an der Donau [Tribunalul Regional Krems an der Donau, Austria]), a locuinței acuzatului G. K. de la adresa R. și a acuzatului S. L. de la adresa S. (Landesgericht Wiener Neustadt [Tribunalul Regional Wiener Neustadt]), precum și a sediului întreprinderii acuzate B. O. D. GmbH, respectiv a „întreprinderii-mamă” a acesteia, B. O. D. s.r.o & Co KS de la adresa S. (Landesgericht für Strafsachen Wien [Tribunalul Regional pentru cauze penale din Viena, Austria]), a solicitat judecătorului unic competent de la fiecare dintre tribunalele regionale menționate autorizarea acestei măsuri și II. a dispus indisponibilizarea bonurilor de comandă și de cumpărare, a registrelor contabile, a corespondenței și a dispozitivelor hardware și a celor de stocare de date corespunzătoare etc.

- 3 Judecătorul unic competent al fiecăreia dintre instanțele menționate a autorizat măsurile indicate la punctul I, cu aceeași formulare, ale procurorului european delegat asistent, pentru motivele menționate în acestea.
- 4 Executarea efectivă a perchezițiilor domiciliare a fost dispusă, în fiecare caz, de către procurorul european delegat asistent, iar ulterior a fost pusă în aplicare de către autoritatea fiscală competentă.
- 5 Potrivit dispozițiilor procurorului – care au un conținut identic, cu excepția locului de efectuare și a persoanelor cărora li se aplică, – există următoarea suspiciune de infracțiune:

„Parchetul European, prin intermediul procurorului european delegat al dumneavoastră în Germania, desfășoară o investigație înregistrată cu numărul 1.000080/2021 sub aspectul săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală în formă continuată și pe scară largă și de participare la un grup infracțional organizat având ca scop evaziunea fiscală, în conformitate cu articolul 370 alineatul (1) punctul 1, alineatul (2) punctul 3 și cu articolul 373 alineatul (1) și alineatul (2) punctul 3 din Codul fiscal german, precum și cu articolul 129 din Codul penal german. Conform suspiciunilor existente, un grup infracțional organizat a creat un sistem amplu de import de biomotorină din Bosnia și Herțegovina în UE, despre care se pretinde că a fost produsă din uleiul alimentar uzat al întreprinderii locale S. E. D.O.O.. Se susține că acest „ulei alimentar uzat” a fost importat anterior din SUA în Bosnia și Herțegovina. În realitate, această biomotorină fusese deja produsă în SUA, fără nicio etapă intermediară de prelucrare sau de producție în Bosnia și Herțegovina. În multe cazuri (a se vedea mai jos), întreprinderi din grupul B. O. încheiaseră legături contractuale cu S. E. D.O.O. pentru achiziționarea și importul de biomotorină „produsă în Bosnia și Herțegovina”, iar grupul menționat a menționat cu mândrie pe site-ul internet activitățile sale comerciale paneuropene, inclusiv colectarea și comercializarea uleiului alimentar uzat în întreaga Europă, precum și producția și comercializarea de biomotorină. În cel puțin 40 de cazuri, o cantitate totală de

*aproximativ 1 000 de tone din acest combustibil, pretins produs în Bosnia și Herțegovina, a fost ulterior transportată pe cale terestră în Germania, prin Croația și Austria, în regim vamal de tranzit (TI) și prezentată pentru declararea în vamă la Dresda, pentru a fi predată întreprinderii locale **B. S. GmbH** (administrator R. R. M.) în numele întreprinderii austriece **B. O. D. GmbH** (administratori S. L. și G. K.), care era partenerul contractual al exportatorului **S. E. D.O.O.** În alte 62 de cazuri, o cantitate totală de aproximativ 1 500 de tone din aceeași biomotorină au fost transportate pe cale terestră prin Croația în Austria și prezentate pentru declararea în vamă la Spielfeld, Austria, pentru a fi livrate societății locale **B. O. D. GmbH**, cu sediul în M., Austria, sub conducerea administratorului său, S.L. Condițiile Incoterms alese pentru cele două livrări și contractele care au stat la baza acestora menționau „DAP (Delivered at Place / Livrat la locul stabilit)”, ceea ce înseamnă că o livrare urma să fie efectuată în Germania/Austria de către S. E., în timp ce procedura de import, inclusiv declarațiile vamale erau responsabilitatea **B. O. D. GmbH**, motiv pentru care această întreprindere a fost persoana impozabilă responsabilă în temeiul articolului 77 din Codul vamal al Uniunii, deși a utilizat serviciile unei întreprinderi de transport specializate [articolul 77 alineatul (3)].*

*Cu toate acestea, întrucât declarația vamală respectivă făcea referire în mod eronat la o origine nepreferențială în Bosnia și Herțegovina și la un cod TARIC, care ar fi scutit biocombustibilul de taxe antidumping și de taxe compensatorii, chiar dacă adevăratul loc de producție al acestuia (SUA) ar fi fost declarat conform realității, autoritatea vamală competentă a perceput doar TVA la import. Acest lucru a determinat o pierdere de cel puțin 1 295 151,11 euro (445 151,11 euro sub formă de taxe neîncasate în Germania și 850 000 de euro în Austria). O participație de 25% la societatea **B. S. GmbH** este deținută de societatea slovacă **B. O. D. s.r.o. & co KS** (al cărei administrator este S.L., cetățean austriac), care, la rândul ei, este societatea-mamă a societății austriece **B. O. D. GmbH** (al cărei administrator este tot S.L., precum și cetățeanul austriac G. K.). **B. O. D. s.r.o. & co KS** a fost uneori reprezentată de G. K., deși funcția sa oficială era exclusiv în cadrul **B. O. D. GmbH**. La rândul său, **B. O. D. GmbH** era atât partenerul contractual al preinsei întreprinderi de producție **S. E. D.O.O.** în Bosnia și Herțegovina și responsabilă pentru declarația vamală la Dresda, precum și destinatarul unora dintre mărfuri, care au fost declarate la Dresda, deși, ulterior, acestea au trebuit să fie transportate înapoi în Austria, pentru a ajunge la destinatarul mărfurilor. În plus, există indicii că același tip de acord a fost încheiat și cu alte societăți destinate din Germania și, în cele din urmă, cu **B. O. D. GmbH** a fost destinatarul acestor livrări declarate în Austria.*

*Administratorul **B. S. GmbH** (destinatarul în majoritatea cazurilor în care biomotorina a fost vămuită în Dresda/Germania), R. R. M., a fost inițial fondatorul și unicul proprietar al societății menționate, care urma să producă biomotorină și care a fost subvenționată cu fonduri UE. În cele din urmă, ca urmare a evoluției pieței, aceasta a devenit instabilă din punct de vedere economic, ceea ce l-a determinat pe M. să participe la un sistem care exploata diferențele dintre legislațiile fiscale naționale pentru a produce motorină*

minerală și a o vinde ca „lubrifiant” destinatarilor din Europa de Est, sustrăgându-se astfel de la plata impozitului pe energie și a TVA-ului în valoare de aproximativ 73 de milioane de euro (rechizitoriul Parchetului din Frankfurt/Main, dosar nr. 7550 Js 216177/15 din 31 iulie 2018).

În anul 2018, ca urmare a acestor evoluții, a fost achiziționată o participație de 25 % la **B. S. GmbH** de la societatea slovacă **B. O. D. s.r.o. & co KS** (administrator S. L.). Această societate este unicul proprietar al **B. O. D. GmbH** (administrator, de asemenea, S. L.).

Cetățenii americani B. V. și N. K. sunt proprietarii societății S. E. D.O.O., care, la rândul său, este deținută și de furnizorii americani de biomotorină prefabricată (B. E. S. și W. O. Trade LLC), care au furnizat S. E. D.O.O. cu titlul de „ulei alimentar uzat”, care a fost ulterior reexportat în Uniunea Europeană ca biomotorină produsă „în Bosnia și Herțegovina”. S. E. D.O.O. este, la rândul său, o filială a B. E. S.

Toate acestea conduc la acuzatul M., care a încercat să facă față dificultăților economice ale întreprinderii sale prin participarea la un sistem ilegal de fraudă vamală și fiscală pe scară largă și care s-a asociat cu ceilalți acuzați într-un grup infracțional dedicat unor astfel de activități în detrimentul UE și al statelor membre ale acesteia, introducând astfel, în mod artificial, pe piața comună carburanți „la preț redus”.

Între timp, autoritățile vamale austriece au obținut, prin intermediul asistenței administrative, o confirmare a „autenticității” certificatului de origine din Bosnia. Cu toate acestea, având în vedere că acesta fusese emis de întreprinderea S. E. D.O.O. însăși, care era în mod vădit implicată în săvârșirea infracțiunilor, acest document obținut în cursul procedurii nu poate infirma celelalte elemente de probă.

Pe baza situației de fapt descrise, persoanele fizice și juridice învinuite sunt suspectate de săvârșirea unor infracțiuni care intră în competența Parchetului European în temeiul articolului 22 alineatul (1) din Regulamentul EPPO coroborat cu articolul 3 alineatul (2) literele (a) și (c) din Directiva 2017/1371 („Directiva PIF”). Fapta se pedepsește în Germania în temeiul articolului 370 alineatul (1) punctul 1, alineatul (2) punctul 3 și al articolului 373 alineatul (1) și alineatul (2) punctul 3 din Codul fiscal german (articolul 129 din Codul penal german). În Austria, [ea este] prevăzută la articolul 135 alineatul (2), la articolul 39 alineatul (1) litera (a) din FinStrG și la articolul 278 din Codul penal.”

În ceea ce privește necesitatea și legalitatea măsurilor dispuse, s-au făcut următoarele precizări:

„Adresele vizate de dispozițiile procurorului sunt fie adrese comerciale ale grupului acuzat și/sau ale persoanelor fizice acuzate. Având în vedere suspiciunea săvârșirii infracțiunii, trebuie să se rețină că indisponibilizarea bunurilor enumerate la punctul II este necesară în vederea probatoriului [articolul 110

alineatul (1) punctul 1 din Codul de procedură penală], deoarece în acest mod se pot trage concluzii fiabile cu privire la aspectul dacă facturile erau de fapt incorecte în ceea ce privește conținutul sau falsificate și dacă acestea au fost utilizate pentru a pretinde că valoarea mărfurilor era prea mică în scopul sustragerii de la plata taxelor de import.

Măsura percheziției este necesară pentru investigarea infracțiunilor deoarece, având în vedere suspiciunea de infracțiune existentă împotriva acuzaților G. K., S. L. și B. O. D. GmbH, numai astfel se poate garanta că documentele căutate pot fi înghețate complet, fără întârziere și fără punerea în pericol a anchetei. Măsurile nu sunt disproporționate în raport cu importanța cauzei, având în vedere pedeapsa aplicabilă.”

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 6 Împotriva autorizării judiciare a măsurilor de percheziție (domiciliară) se îndreaptă căile de atac introduse – în termenul prevăzut de lege și cu un conținut identic – de B. O. D. GmbH, de G. K. și de S. L. la 1 decembrie 2021, în care se invocă – în rezumat – lipsa unei suspiciuni de săvârșire a faptei, grave lacune ale motivării, stabilirea unei durate anormal de lungi pentru indisponibilizare și o încălcare a articolului 8 punctul 1 din CEDO (încălcarea raportului de încredere dintre avocat și client) și se formulează o contestație pentru motivul atingerii aduse unui drept împotriva măsurii asigurătorii și a executării acesteia. În sfârșit, se declară de asemenea „opoziție” împotriva transmiterii documentelor indisponibilizate către autoritățile germane până la luarea unei decizii definitive cu privire la căile de atac și la contestații.
- 7 În observațiile prezentate la 15 februarie 2022, procurorul european delegat asistent austriac a declarat că căile de atac nu ar trebui să fie admise, deoarece – în rezumat – elementele materiale invocate în acestea nu pot fi reținute, cu atât mai mult cu cât Regulamentul EPPO a creat un nou tip de cadru juridic pentru măsurile de investigare transfrontaliere, care se distinge de cazul anterior al asistenței reciproce între două autorități din state membre diferite, dar care, în esență, reprezintă o dezvoltare a principiului recunoașterii reciproce în materie penală, motiv pentru care, prin analogie cu Directiva [2014/41/UE] privind ordinul european de anchetă, temeiurile în fapt ale măsurilor de investigare ar putea fi controlate numai în statul emitent. În consecință, condițiile de admisibilitate, care trebuie apreciate în temeiul dreptului procurorului european delegat care instrumentează cazul (=însărcinat cu respectivul caz) [articolul 28 alineatele (1) și (2) din Regulamentul EPPO], ar trebui să fie examinate numai de instanțele din statul respectiv. Acest lucru ar fi de asemenea valabil în ceea ce privește o clarificare a exercitării competenței de către Parchetul European. În statul membru al procurorului european delegat asistent, ar trebui să se examineze – cu ocazia executării măsurilor de investigație – numai dreptul procedural, dar nu și elementele materiale ale infracțiunii. În ceea ce privește acest caz, ar trebui remarcat că suspiciunea relevantă a fost deja examinată în Republica Federală

Germania, de către judecătorul de instrucție competent de la Amtsgericht München (Tribunalul Districtual din München, Germania). Prin urmare, calea de atac nu ar trebui să fie admisă.

- 8 Reclamanții au contestat aceste argumente și au arătat în esență că, în opinia lor, în Austria nu a fost săvârșită nicio infracțiune și că nu există cea mai mică suspiciune împotriva acuzaților menționați, motiv pentru care autoritatea vamală austriacă a indicat pe bună dreptate o „problemă de a face dovada infracțiunii și a fiabilității acesteia”. Totodată, a existat, însă, în orice caz, o lipsă de proporționalitate și de necesitate a perchezițiilor dispuse (declarația din 14 martie 2022).
- 9 Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena, Austria) trebuie să se pronunțe cu privire la căile de atac împotriva măsurii percheziției autorizate de instanțele de prim grad menționate anterior.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 10 Pe baza articolului 31 alineatul (3) și a articolului 32 din Regulamentul EPPO coroborate cu considerațiile reținute în această privință, s-ar putea considera că, în cazul unei măsuri care necesită o autorizare judiciară în statul procurorului european delegat asistent, este necesar ca măsura care trebuie executată să fie examinată în conformitate cu toate dispozițiile de formă și de fond ale acestui stat membru. Acest lucru ar avea, însă, drept consecință că instanței sesizate de procurorul european delegat asistent ar trebui să-i fie puse la dispoziție toate documentele sau dosarele necesare din statul procurorului european delegat care instrumentează cazul, ceea ce, în special în cazul în care sunt vizate mai multe state membre, ar determina – în afară de munca de traducere necesară – examinarea uneia și aceleiași investigații preliminare în scopul autorizării unei măsuri în state diferite, cu sisteme juridice diferite. Aceasta, în orice caz, atunci când, în statul procurorului european delegat care instrumentează cazul nu este necesară nicio autorizare judiciară a măsurii respective.
- 11 Astfel, deși s-ar ține seama de împrejurarea că Parchetul European constituie o autoritate unică [a se vedea articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul EPPO] și, prin urmare, numai prin excepție ar trebui să se recurgă la instrumente juridice privind recunoașterea reciprocă [a se vedea articolul 31 alineatul (6) din Regulamentul EPPO], aceasta ar avea totuși ca efect practic un regres semnificativ. Aceasta întrucât, spre deosebire, de exemplu, de un ordin european de anchetă (European Investigation Order sau „EIO”), care trebuie examinat în statul solicitat în funcție de doar câteva aspecte formale, în fiecare stat membru (în funcție de cadrul juridic național) ar trebui să fie efectuată o examinare completă a investigației preliminare anterioare în scopul autorizării măsurii solicitate [în funcție de cadrul juridic al statului procurorului european delegat care instrumentează cazul; articolul 31 alineatul (2) din Regulamentul EPPO]. Și la executarea măsurii trebuie să fie respectate cât mai mult posibil dispozițiile

statului procurorul european delegat care instrumentează cazul. Acest lucru are, la rândul său, drept consecință – astfel cum s-a explicat deja – necesitatea de a transmite nu numai un certificat în sensul unui ordin european de anchetă, ci și întregul dosar necesar pentru evaluare, deoarece, în caz contrar, instanțele judecătorești vizate nu ar dispune de baza decizională necesară pentru o examinare a formei și fondului situației de fapt.

- 12 Interpretând prezentul regulament EPPO în vederea unei urmăriri penale rapide, eficiente și economice, este, prin urmare, rezonabil să se concluzioneze că o autorizare judiciară a măsurii în țara procurorului european delegat solicitat ar trebui să se limiteze doar la aspecte formale. Aceasta, în orice caz, atunci când, în statul procurorului european delegat care instrumentează cazul a fost deja efectuat un control judiciar.
- 13 Cu toate acestea, unei asemenea interpretări i se opune faptul că recurgerea la instrumentele privind recunoașterea reciprocă a unor astfel de decizii [articolul 31 alineatul (6) din Regulamentul EPPO] are un caracter subsidiar reglementat expres.
- 14 Prin urmare, se solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene precizarea cadrului juridic în această privință.